

LAKIALOITE 124/2000 vp

Laki rikoslain 9 luvun muuttamisesta

Eduskunnalle

Rikoslain 9 luvussa säädetty oikeushenkilön rangaistusvastuu on sikäli poikkeuksellinen, että sen sisältämä yhteisösakko voidaan tuomita syyttäjän vaatimuksesta, jos yhteisön sisällä on tapahtunut rikollista toimintaa. Kyseessä on siis tietyllä tavoin harkinnanvarainen seuraus, joka on johtanut tuomioistuimissa kovin erilaiseen

tulkintaan ja oikeuskäytäntöön. Yhteisösakon säätäminen pakolliseksi edistäisi tuomioistuinten käytännön yhdensuuntaisuutta.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

rikoslain 9 luvun muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 19 päivänä joulukuuta 1889 annetun rikoslain (39/1889) 1 ja 2 § sekä 4 §:n edellä oleva johdantokappale, sellaisina kuin ne ovat laissa 743/1995, seuraavasti:

9 luku

Oikeushenkilön rangaistusvastuusta

1 §

Soveltamisala

Yhteisö, säätiö tai muu oikeushenkilö, jonka toiminnassa on tapahtunut rikos, tuomitaan virallisen syyttäjän vaatimuksesta yhteisösakkoon, jos se on tässä laissa säädetty rikoksen seuraamukseksi.

2 §

Rangaistusvastuun edellytykset

Oikeushenkilö tuomitaan yhteisösakkoon, jos sen lakimääräiseen toimielimeen tai muuhun johtoon kuuluva on ollut osallisena rikokseen tai sallinut rikoksen tekemisen taikka jos oikeushenkilön toiminnassa ei ole noudatettu vaadittavaa huolellisuutta ja varovaisuutta rikoksen ehkäisemiseksi.

Yhteisösakkoon tuomitaan, vaikkei rikosten tekijää saada selville tai muusta syystä tuomita rangaistukseen. Yhteisösakkoon ei kuitenkaan tuomita sellaisen asianomistajarikoksen johdosta, jota asianomistaja ei ilmoita syytteeseen pan-

tavaksi, ellei erittäin tärkeä yleinen etu vaadi syytteen nostamista.

4 §

Perusteet tuomitsemista harkittaessa

Harkittaessa yhteisösakon määrää ja perusteita huomiota on kiinnitettävä erityisesti:

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta

Helsingissä 6 päivänä lokakuuta 2000

Sulo Aittoniemi /alk